

Analiza in ocena izvajanja Podjetniškega foruma na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani v šolskem letu 2007/08

■ Uvod

Pogosto slišimo, da sta v Sloveniji akademska oziroma znanstvena sfera in industrija oziroma podjetja, ki delajo na trgu, vsak na svojem bregu in da ni pravega znanstvenega in razvojnoraziskovalnega sodelovanja. Glede na podatke, ki obstajajo, je ta ugotovitev popolnoma resnična in tudi kritika obstoječega stanja je prav gotovo upravičena. Razlogov za nastalo situacijo pa je več in tudi niso samo na eni strani.

V splošnem pa ocenjujemo in lahko zapišemo, da niti v znanstveni sferi niti v industriji ni prav veliko resničnih interesov in prave volje, da bi se situacija popravila. Znanstveniki v splošnem pričakujejo, da bodo predstavniki podjetij pri njih iskali znanje in da bodo za vsako delo imeli na voljo dovolj časa in podpore s strani podjetja in da bodo za celotno opravljeno delo, ne glede na rezultat, tudi primerno plačani.

V podjetjih pa je situacija dokaj podobna. Ko v podjetju naletijo na problem, ga skušajo rešiti na vse mogoče načine. Iščejo rešitve v drugih podjetjih, v literaturi, v tujini in le redko na domačih fakultetah. Ko po dolgem času ugotovijo, da zadevi ne bodo kos, se obrnejo na znanstveno ustanovo. Toda prav ti, ki so iskali rešitev za problem več mesecev ali celo let, od znanstvenika na fakulteti ali drugi ustanovi pričakujejo, da bo rešitev strel iz rokava. Če tega ne storijo, so že razočarani, nejevoljni in so zelo kritični do domačih znanstvenikov.

Kako je v tujini? Prav gotovo je sodelovanja mnogo več, zlasti na partnerskem odnosu. To pomeni, da obe sferi sodelujeta že pri nastajanju ideje o novem proizvodu ali storitvi in da je to sodelovanje zelo intenzivno vse do realizacije in trženja dobljenih rezultatov.

Prav gotovo bi moralo na tem področju odigrati odločilno vlogo Ministrstvo za znanost, visoko šolstvo in tehnologijo, ki bi lahko finančno, preko projektov, v katere bi morali biti vključeni predstavniki podjetij in predstavniki znanstvene sfere, izboljšalo situacijo. Tudi pri ocenjevanju in napredovanju znanstvenikov bi morali industrijski projekti več pomeniti in prinesiti več točk, kot jih v trenutnem sistemu.

■ Podjetniški forum

V želji, da bi na Fakulteti za strojništvo izboljšali opisano situacijo, smo se v vodstvu fakultete v začetku šolskega leta 2007/08 dogovorili, da kot neke vrste poskus izboljšanja sodelovanja industrije in naše fakultete organiziramo podjetniški forum. Celo več, želeli smo, da se sodelovanje med

predstavlja svojo proizvodnjo, produkte, trge, razvojnoraziskovalno delo, pogoje za delo za mlade diplomante, možnosti napredovanja in vse druge ugodnosti, če se odločijo za delo v njihovi organizaciji. Opisali so tudi zahteve in znanja, ki jih pričakujejo od inženirjev strojništva.

Pri tem je zanimivo, da so praktično vsi predstavniki podjetij izrazili skoraj enako željo, da želijo dobiti inovativne, ustvarjalne, samostojne, delovne in strokovno podkovanе diplomante.

Na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani smo glede na ta dejstva v šolskem letu 2007/08 organizirali in izvajali podjetniški forum. To so bile prireditve, organizirane vsako drugo sredo v mesecu, na katerih so se podjetja z različnih področij predstavila našim študentom.

Študentje so z zanimanjem poslušali predstavitev

pedagoškim in znanstvenim kadrom ter raziskovalci v podjetjih poveča in da se v to vključijo tudi študentje že med časom študija, pri izdelavi seminarskih in diplomskih nalog in pri opravljanju preddiplomske prakse.

Pri tem pa smo podjetjem ponudili tudi možnost za promocijo svoje dejavnosti našim študentom. V dogovoru s predstavniki podjetij smo organizirali neke vrste karierno borzo, na kateri so podjetja študentom

V veliko pomoč pri tej organizaciji nam je bila trenutna situacija v gospodarstvu oziroma v industriji, v kateri drastično primanjkuje inženirjev strojniške stroke. Prav zaradi tega dejstva so podjetja, ki potrebujejo ta kader, želela, da se udeležijo takega dogodka.

Celo več, željo po udeležbi na podjetniškem forumu so izrazila številna tipično nestrojniška podjetja. V to skupino lahko štejemo podjetja: Telekom, d. o. o., Slovenija, PricewaterhouseCoopers, Ljubljana, Goodyear Company in še nekatera druga. Ta podjetja že zaposlujejo diplomante naše fakultete in so z njimi izjemno zadovoljna. Prav to jih je spodbudilo, da ponovno skušajo pridobiti kader, ki zaključijo šolanje na naši fakulteti.

Pri analizi podjetij, ki so se v minulem šolskem letu udeležila podjetniškega foruma, lahko pridemo do zanimivih ugotovitev. Prva je ta, da je bilo na tej prireditvi udeleženi le okoli 35 % tipično strojniških podjetij. Več kot 35 % je bilo podjetij, ki se ukvarjajo z elektrostrojniško dejavnostjo, nadalje je bilo okoli 18 % podjetij, katerih dejavnost je procesno strojništvo, ostalo so bila podjetja, katerih dejavnost praktično ni povezana s tipičnim strojništvom.

Med klasična strojniška podjetja spadajo tista, ki izdelujejo jeklene konstrukcije, vodne turbine, dvigala, žerjave in podobno. Podjetja s takšno dejavnostjo, ki so se udeležila podjetniškega foruma v tem šolskem letu, so bila: Metalna, d. d., Senovo, ki proizvaja dvigala in žerjave za celoten svetovni trg, Strojne tovarne Trbovlje, d. o. o., ki so poznane po izdelavi tlačnih posod in drugih jeklenih konstrukcij, Litostroj E. I. iz Ljubljane, svetovno priznana podjetje za izdelavo vodnih turbin in druge opreme za energetska postrojenja, Gostol, d. o. o. iz Nove Gorice, ki izdeluje opremo za peko kruha in za številne druge procese, in Indenna, d. o. o., iz Ljubljane, ki izdeluje dvigala po želji naročnikov za celoten evropski prostor.

Podjetja z grobim opisom elektrostrojna dejavnost so tista, ki izdelujejo razne stroje, opremo in aparate, ki so gnani z elektromotorji in pogosto krmiljeni z računalniki ali pa so opremljeni s posebno procesno enoto. Med te lahko uvrstimo BSH, hišni aparati, d. o. o., Nazarje, Domel, d. o. o., Železniki, Indramat, d. o. o., Škofja Loka, Danfoss Trata, d. o. o., Ljubljana, Kolektor Group, d. o. o., Idrija, in Hilti Slovenija, d. o. o.

Nadalje so se predstavila podjetja, ki proizvajajo avtomobile, posamezne dele ali sklope za prevozna sredstva. Tu naj omenim Revoz, d. d., Novo mesto, ki je naša največja tovarna za proizvodnjo avtomobilov, Cimos, d. d., Koper, ki izdeluje številne

komponente za prevozna sredstva, Hidrio Rotomatiko iz Idrije, ki ima svojo enoto tudi v Kopru in je močno povezana z avtomobilsko industrijo, Hella-lux, d. o. o., iz Ljubljane, ki proizvaja avtomobilске žaromete za najprestižnejše avtomobile na svetu, in Kolektor Group iz Idrije, ki je največji proizvajalec komutatorjev za svetovni avtomobilski trg.

Predstavitve podjetij v avli Fakultete za strojništvo

Od storitvenih podjetij, ki so se predstavila na podjetniškem forumu, naj omenim le podjetje Numip, d. o. o., iz Krškega, ki je specializirano za dela v nuklearnih elektrarnah pri nas in drugje v Evropi, celo v ZDA. Drugo takšno podjetje pa je bilo QTechna, d. o. o., ki se ukvarja z zagotavljanjem kakovosti del, s preizkušanjem materialov in proizvodov na celotnem strojniškem področju in z izobraževanjem na tem področju.

V slovenski industriji je močno zastopano livarstvo. V okviru tega pa najbolj tlačno litje aluminija in magnezija ter njihovih zlitin. Na podjetniškem forumu sta se iz te branže predstavili podjetji TCG Unitech Lth ol, d. o. o., iz Škofje Loke in Hidria Rotomatika, d. o. o., iz Idrije. V ta sklop pa lahko uvrstimo zelo uspešno podjetje Talum iz Kidričevega, ki proizvaja aluminij in ima na področju tlačnega liva velike ambicije.

Udeležila so se tudi podjetja, ki se ukvarjajo predvsem z informacijsko tehnologijo in avtomatizacijo. Tu naj omenim podjetje Inea, d. o. o., iz Ljubljane in podjetje Atech elektronika, d. o. o., iz Bače pri Materiji.

Posebej moram omeniti Goodyear Company, ki ima svoje podjetje tudi v Kranju. Goodyear Company je v globalnem smislu predstavila predstavnica **Katrin Klonek**, ki je prav za to prireditev prišla iz Nemčije, iz kraja Hanau, in je zadolžena za interno izobraževanje v celotnem podjetju in za iskanje kadrov povsod po svetu. V njihovem podjetju potrebujejo več deset inženirjev strojništva.

Prav posebno pozornost pa zasluži podjetje Telekom iz Ljubljane, ki je med prvimi izrazil interes za udeležbo na podjetniškem forumu in bi rad zaposlil več naših inženirjev.

Najbolj pa so nas s svojo željo o udeležbi na podjetniškem forumu presenetili predstavniki podjetja Pricewaterhouse Coopers z Ljubljane. Tudi oni že imajo zaposlenega našega diplomanta. Želijo pa jih še več.

■ Zaključna razmišljanja

Ob zaključku enoletnega izvajanja podjetniškega foruma lahko zapišemo, da je projekt v celoti uspel. Prav gotovo so še možne izboljšave, toda osnovno poslanstvo je bilo izpolnjeno. Presenečeni smo nad pozitivnim odzivom podjetij, ki so bila pripravljena priti na Fakulteto za strojništvo v Ljubljani in se predstaviti. To velja tudi za tista, ki v tem trenutku nimajo težav s kadri. Takšna je Kovinoplastika Lož, ki dobi večino inženirskega kadra iz svojega okolja. Vsa druga podjetja, ki so se predstavila na podjetniškem forumu, pa bi rada v svoje vrste pridobila več inženirjev strojništva ne glede na smer ali stopnjo študija.

Edina kritika, ki jo lahko izrečemo in je bila tudi močno opažena s strani podjetij, je izjemno nizka udeležba profesorjev naše fakultete in tudi asistentov in tehničnih sodelavcev.

Te napake bomo skušali odpraviti v naslednjem šolskem letu.

*Prof. dr. Janez Tušek
Fakulteta za strojništvo Ljubljana
Foto: arhiv FS*